

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2025

Sopimukseen sisältyvät kunnostustoimenpiteet 2025

Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

15.10.2025

Riikka Jarkko

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2025

Sopimukseen sisältyvät kunnostustoimenpiteet 2025

- Ruokavirasto tiedottaa verkkosivuillaan vuoden 2026 aikana, mikäli tuolloin on mahdollista hakea:
 - Uusia viisivuotisia maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksia
 - Lisäaloja eli uusia peruslohkoja voimassa olevaan maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimukseen
 - Sopimukseen sisältyviä yksivuotisia peruskunnostustoimenpiteitä
- Ruokavirasto tiedottaa ja päivittää, mikäli sopimukseen sisältyvien peruskunnostustoimenpiteiden ehtoihin ja/tai maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimuksen sopimusehtoihin tulee muutoksia ja/tai tarkennuksia tukivuonna 2026
- Valtion aluehallinto uudistuu vuonna 2026 → Pohjois-Pohjanmaan ja Kainuun alueelle perustetaan Pohjois-Suomen elinvoimakeskus (lue lisää aiheesta ELY-keskuksen verkkosivuilta)

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2025

- Luonnon monimuotoisuutta ja maisemaa edistävä viisivuotinen ympäristösopimus
- Hoitotoimenpiteillä tulee säilyttää tai edistää sopimusalueen tavanomaista arvokkaampia luonto- tai maisema-arvoja
- Sopimus edellyttää sopimusalueen vuosittaista laiduntamista tai hoitamista niittämällä ja niittojätteen poiskorjuulla (pelkkä raivaus ei riitä sopimusalueen hoidoksi)
- Tuenhakijan tulee toimittaa sopimushakemuksen liitteenä kirjallinen hoitosuunnitelma sopimusalueesta
- Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus perustuu ELY-keskuksen hyväksymään hoitosuunnitelmaan, jota tuenhakija sitoutuu toteuttamaan koko sopimuskauden ajan
- Sopimuksessa on vuosittainen hoitokorvaus, ja erikseen haettavat sopimukseen sisältyvät yksivuotiset peruskunnostustoimenpiteet

Maatalousluonnon ja maiseman hoitosopimus 2025

- Sopimukseen hyväksytyille peruslohkolle, jolle on ilmoitettu sopimuksen tukeen oikeuttava kasvi, on mahdollista hakea sopimukseen sisältyvää yksivuotista peruskunnostustoimenpidettä ja sen korvausta:
 - Aitaustoimenpide
 - Petoaitaustoimenpide
 - Kunnostusraivaustoimenpide
- Sopimukseen haetuille peruslohkoille tehdään ELY-keskuksen toimesta hallinnollinen tarkastuskäynti (maastokatselmointi), jossa tarkastetaan mm. peruslohkojen tukikelpoisuus, pinta-alat ja otetaan alueelta paikkaan sidottuja valokuvia
- ELY-keskus tarkastaa lisäksi sopimukseen ilmoitetuille peruslohkoille haetun peruskunnostustoimenpiteen tarpeellisuuden ja toimenpiteen toteutumisen hallinnollisella tarkastuskäynnillä

Kaksinkertaisen rahoituksen huomioiminen ympäristösopimuksissa

- Luonnon monimuotoisuuden edistämistä ja säilyttämistä tuetaan useasta lähteestä
- Kaksinkertaisen julkisen rahoituksen maksaminen on kielletty eli samaa asiaa tai toimintaa ei voi rahoittaa kahdesti julkisella rahalla
- Hoitosuunnitelmassa tulee antaa selvitys kaksinkertaisesta rahoituksesta (mitä ja mihin alaan on saatu vastaavanlaista julkista rahoitusta)
- Sopimuksen peruskunnostustoimenpiteestä ei makseta, mikäli se on muun julkisen rahoittajan vastuulla, muiden ulkopuolisten kanssa on tehty sopimus aitaamisesta tai kunnostusraivauksesta
- Sopimuksen peruskunnostustoimenpiteestä ei makseta, mikäli aluetta/peruslohkoja on kunnostettu muulla julkisella rahoituksella esim. aitaamalla eli rahoitusta ei voi saada jo tehdyille toimenpiteille

Sopimukseen sisältyvät kunnostustoimenpiteet 2025

- Peruskunnostustoimenpide on mainittava hoitosuunnitelmassa: toimenpiteen perustelut ja tarpeellisuus sekä esitettävä vuosi, jolloin se aiotaan toteuttaa
- Peruskunnostustoimenpide voidaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana, jos ELY-keskus hyväksyy hoitosuunnitelman muutoksen
- Peruskunnostustoimenpiteitä voi toteuttaa peruslohkolla korkeintaan kerran sopimuskauden aikana (toimenpide maksetaan peruslohkolle vain yhtenä vuonna sopimuksen aikana)
- Peruskunnostustoimenpiteistä (aitaus, petoaitaus) on toteutettava sen vuoden aikana, vuoden loppuun mennessä, jolloin toimenpidettä ja sen maksua haetaan
- Peruslohkoja jakavien väliaitojen tekemisestä ei makseta korvausta

Aitaustoimenpide 2025

- Toimenpidettä voi hakea sopimukseen ilmoitetuille peruslohkoille, jotka jäävät aidattavan alueen sisäpuolelle, aidatun kokonaisuuden sisään
- Toimenpiteessä tulee ilmoittaa metrimäärä aidattavalle kokonaisuudelle (kokonaismetrimäärä tai peruslohkoittain aidan metrimäärä)
- Vesistön puoleisia peruslohkojen reunoja ei tarvitse aidata
- Toimenpiteen korvaus sisältää kaiken materiaalin ja työn, mitä aitaaminen vaatii sekä mahdollisen portin (portin toteuttaminen muulla rahoituksella ei ole sallittua)
- Aidan tulee soveltua suunnitellulle eläinlajille, laiduntavalle eläinlajille
- Aidan tulee olla kiinteä ja pysyvä aita, joka kestää samalla paikalla koko sopimuskauden ajan
- Aidan tulee koostua tolpista ja vähintään kahdesta langasta tai verkosta

Petoaitaustoimenpide 2025

- Toimenpidettä voi hakea sopimukseen ilmoitetuille peruslohkoille, jotka jäävät petoaidan sisäpuolelle
- Toimenpidettä voi hakea, vaikka sitä ei olisi kirjattu hoitosuunnitelmaan, koska tarve saattaa tulla yllättäen (ilmoitettava ELY-keskukseen ja päivitettävä hoitosuunnitelma)
- Toimenpide voidaan tarvittaessa lisätä hoitosuunnitelmaan sopimuskauden aikana, jos ELY-keskus hyväksyy hoitosuunnitelman muutoksen
- ELY-keskukseen tulee antaa selvitys siitä, mitä kautta materiaali on hankittu (toimenpiteestä ei makseta, jos tarvikkeita on saatu esim. Suomen riistakeskukselta)
- Toimenpiteen korvaus sisältää kaiken materiaalin ja työn, mitä aitaaminen vaatii sekä mahdollisen portin (portin toteuttaminen muulla rahoituksella ei ole sallittua)

Petoaitaustoimenpide 2025

- Petoaita on rakennettava siten, että petojen pääsy aidattavalle alueelle estyy
- Petoaita on rakennettava koko alueen ympärille (myös mahdollinen vesistön raja)
- Petoaidan on oltava Suomen riistakeskuksen ohjeiden mukainen, joista huomioitava muun muassa:
 - Lankojen määrä
 - Aidan korkeus
 - Tolppaväli
 - Lankojen/johtimien välit
 - Alimman langan korkeus maasta

Sopimuskäsittelijöiden yhteystiedot Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskus

Sähköposti: nimi.sukunimi@ely-keskus.fi

Riikka Jarkko puh. 0295 038 096 (maatalousluonnon ja maiseman
hoitosopimus)

Ulla Sipola puh. 0295 038 303 (kosteikon hoitosopimus)

Yhteissähköposti ympäristösopimusasioissa:
ymparistosopimus.pohjois-pohjanmaa@ely-keskus.fi

